

Vergaderjaar 2020–2021

35 570 VII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2021

Nr. 73

NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 4 december 2020

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

A

De begrotingsstaat van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2021 komt te luiden:

Tabel 1 Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2021 (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	Vastgestelde begroting		
		Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
	Totaal	6.710.659	6.762.853	666.431
	Beleidsartikelen	6.275.817	6.328.011	647.391
1	Openbaar bestuur en democratie	72.234	71.053	24.765
2	Nationale Veiligheid	316.767	316.767	14.714
3	Woningmarkt	4.838.493	4.828.368	406.400
4	Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwaliteit	478.329	537.329	91
5	Ruimtelijke ordening en omgevingswet	113.757	113.757	3.824
6	Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving	170.330	170.330	959
7	Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid	34.264	34.264	64
9	Uitvoering Rijksvastgoedbeleid	141.846	141.846	121.574
10	Groningen versterken en perspectief	109.797	114.297	75.000
	Niet-beleidsartikelen	434.842	434.842	19.040
11	Centraal apparaat	422.136	422.136	19.040
12	Algemeen	12.706	12.706	0
13	Nog onverdeeld	0	0	0

Toelichting

Algemeen

Verkiezingen 2021

In verband met het coronavirus worden maatregelen genomen om de komende Tweede Kamerverkiezingen op een veilige manier te laten verlopen, zodat risico's voor de gezondheid worden voorkomen (Kamerstukken II 2020/21, 35590, nr. 22). Dit betreffen onder andere maatregelen in het stemlokaal, het mogelijk maken van briefstemmen voor personen van 70 jaar en ouder en van vervroegd stemmen in het stemlokaal.

Naast de aanvullende compensatie voor gemeenten, stelt het kabinet ook middelen beschikbaar voor de communicatie, voorlichting en ondersteuning voor gemeenten over de maatregelen en procedures. Daarnaast worden de maatregelen geëvalueerd.

Specifieke uitkering ventilatie in scholen

Met het uitbreken van de coronacrisis heeft de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) een investeringsimpuls van € 50 mln. aangekondigd voor maatschappelijk vastgoed, met als doel om de bouw- en installatiebranche te stimuleren.¹ € 40 mln. hiervan komt ten goede aan het energiezuiniger en frisser maken van schoolgebouwen in het primair en voortgezet onderwijs. Daarbij was het van belang om de regeling nog dit jaar open te zetten, zodat de bouw kan doorbouwen (Kamerstukken II 2019/20, 35478, nr. 1) Op 1 oktober 2020 kwam het Landelijk Coördinatieteam Ventilatie op Scholen met de eindrapportage waarin de ventilatiesituatie op scholen in beeld is gebracht. Het rapport is samen met een beleidsreactie aan de Tweede Kamer aangeboden.

Het kabinet heeft naar aanleiding van dit rapport extra middelen beschikbaar gesteld om deze problematiek aan te pakken. Er wordt € 60 mln. toegevoegd aan de regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen (SUVIS) van het Ministerie van BZK gericht op de verbetering van het binnenklimaat in schoolgebouwen in het primair en voortgezet onderwijs.

Met deze nota van wijziging worden de middelen budgettair verwerkt in de begroting van het Ministerie van BZK voor het jaar 2021. De begroting wordt in 2021 verhoogd met een bedrag van in totaal € 100 mln. Dit is onderverdeeld naar € 40 mln. reeds beschikbare middelen en de extra toegevoegde € 60 mln. voor de aanpak ventilatie.

Kenniswerf Vlissingen

Op 26 juni 2020 hebben de provincie Zeeland, gemeente Vlissingen, waterschap Scheldestromen en het Rijk een bestuursakkoord gesloten over het Compensatiepakket Zeeland voor het niet doorgaan van de verhuizing van de Marinierskazerne naar Vlissingen.

De fysieke ontwikkeling van de Kenniswerf in Vlissingen is één van de compensatiemaatregelen die zijn opgenomen in het bestuursakkoord.

De Kenniswerf in Vlissingen is het gebied tussen het station, het nieuwe stadsdeel Scheldekwardier en de historische binnenstad. Het gebied ontwikkelt zich van een verouderd industriegebied naar een volwaardig stadsdeel waar kennis, innovatie en ondernemerschap centraal staan. De ontwikkeling van het gebied komt minder snel op gang dan gewenst, door het ontbreken van voldoende middelen. Met de impuls uit het compensatiepakket wordt de fysieke ontwikkeling van het gebied versneld en ook wordt de kwaliteit van het vestigingsklimaat verbeterd in vijf in plaats van vijftien jaar.

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2019–2020, 32 847, nr. 650

Artikelsgewijze toelichting bij de begrotingsartikelen

Artikel 1. Openbaar bestuur en democratie

Verkiezingen 2021

Het kabinet stelt een bedrag van € 4,9 mln. beschikbaar voor een intensieve communicatie- en voorlichtingscampagne aan gemeenten en aan kiezers over de maatregelen en procedures tijdens de komende Tweede Kamerverkiezingen. Daarnaast zijn de middelen bedoeld voor het ondersteunen van gemeenten bij de implementatie van de maatregelen en het evalueren.

Artikel 4. Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwaliteit

Doorbouwplan en ventilatie in scholen

De specifieke uitkering Ventilatie in Scholen (SUVIS) is gericht op de verbetering van het binnenklimaat in schoolgebouwen in het primair en voortgezet onderwijs in verband met de uitbraak van COVID-19. Hiermee wordt ook de bouw- en installatiebranche gestimuleerd. De regeling wordt conform de beleidsreactie aangepast, waaronder het verplichten van ventilatiemaatregelen en een verhoging van het subsidiebedrag (van 20% naar 30%). De aanpassing, voorbereiding en uitvoering van de regeling vergt extra tijd. De regeling gaat per 1 december 2020 open.

Artikel 5. Ruimtelijke ordening en omgevingswet

Fysieke ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen

Het doel is om de fysieke ontwikkeling van de Kenniswerf te versnellen en het vestigingsklimaat voor bedrijven te verbeteren. Door de investering van € 15 mln., naast de investering van de gemeente Vlissingen zelf (€ 17 mln.), kan er een actiever grondbeleid worden gevoerd, een kwaliteitsslag worden gemaakt in het economisch vestigingsklimaat van de Kenniswerf en zijn de doelen sneller te behalen. Het uiteindelijke doel is om de Kenniswerf te laten uitgroeien tot een toonaangevende campus voor Vlissingen met spin-offs in heel Zeeland.

De koppeling van onderwijs en onderzoek aan nieuwe, hoogwaardige werkgelegenheid zorgt op de voorziene thema's voor een unieke campus waar relatief veel jonge mensen (25–45 jaar) op af zullen komen en die zich in de regio zullen vestigen, dit zal een positief sociaaleconomisch effect hebben. De activiteiten die nodig zijn om de doelen te behalen zullen ook gedurende de uitvoering een impuls geven aan de werkgelegenheid, bijvoorbeeld door de bemensing van de ontwikkel-, test en demolocaties en de nieuwe bedrijven die zich zullen vestigen op de Kenniswerf. Daarnaast wordt het vestigingsklimaat in grote mate positief beïnvloed. Er wordt ruimte gecreëerd voor een campus met internationale uitstraling en daarmee ook aantrekkingskracht op zowel MBO, HBO en WO geschoolde mensen.

Meerjarige doorwerking

In de onderstaande tabellen zijn per artikel de standen ontwerpbegroting 2021 vóór nota van wijziging, de mutaties en de standen ontwerp-begroting 2021 na nota van wijziging meerjarig opgenomen.

Tabel 2 Meerjarige doorwerking verplichtingen (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	Openbaar bestuur en democratie						
	Stand vóór nota van wijziging	78.829	67.334	66.931	64.916	65.301	60.963
	<i>Verkiezingen 2021</i>		4.900				
	Stand na nota van wijziging	78.829	72.234	66.931	64.916	65.301	60.963
2	Nationale veiligheid						
	Stand vóór nota van wijziging	316.638	316.767	318.324	318.453	317.872	317.872
	Stand na nota van wijziging	316.638	316.767	318.324	318.453	317.872	317.872
3	Woningmarkt						
	Stand vóór nota van wijziging	4.659.999	4.838.493	4.460.490	4.608.221	4.763.468	4.909.193
	Stand na nota van wijziging	4.659.999	4.838.493	4.460.490	4.608.221	4.763.468	4.909.193
4	Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwaliteit						
	Stand vóór nota van wijziging	451.649	378.329	305.378	256.813	161.776	162.305
	<i>Ventilatie in Scholen</i>		100.000				
	Stand na nota van wijziging	451.649	478.329	305.378	256.813	161.776	162.305
5	Ruimtelijke ordening en omgevingswet						
	Stand vóór nota van wijziging	108.525	98.757	80.534	78.295	75.752	75.144
	<i>Fysieke ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen</i>		15.000				
	Stand na nota van wijziging	108.525	113.757	80.534	78.295	75.752	75.144
6	Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving						
	Stand vóór nota van wijziging	185.603	170.330	171.446	113.185	107.636	109.667
	Stand na nota van wijziging	185.603	170.330	171.446	113.185	107.636	109.667
7	Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid						
	Stand vóór nota van wijziging	39.238	34.264	28.364	28.362	28.211	27.963
	Stand na nota van wijziging	39.238	34.264	28.364	28.362	28.211	27.963
9	Uitvoering Rijksvastgoedbeleid						
	Stand vóór nota van wijziging	123.735	141.846	133.978	133.391	133.436	143.945
	Stand na nota van wijziging	123.735	141.846	133.978	133.391	133.436	143.945
10	Groningen versterken en perspectief						
	Stand vóór nota van wijziging	223.438	109.797	53.649	42.048	31.680	25.280
	Stand na nota van wijziging	223.438	109.797	53.649	42.048	31.680	25.280
11	Centraal apparaat						
	Stand vóór nota van wijziging	492.710	422.136	409.324	401.698	400.495	386.980
	Stand na nota van wijziging	492.710	422.136	409.324	401.698	400.495	386.980
12	Algemeen						
	Stand vóór nota van wijziging	42.357	12.706	11.308	10.933	10.963	10.948
	Stand na nota van wijziging	42.357	12.706	11.308	10.933	10.963	10.948
13	Nog onverdeeld						
	Stand vóór nota van wijziging	0	0	0	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	0	0	0	0	0	0
	Totaal Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties						
	Stand voor nota van wijziging	6.722.721	6.590.759	6.039.726	6.056.315	6.096.590	6.230.260
	<i>Verkiezingen 2021</i>		4.900				
	<i>Ventilatie in Scholen</i>		100.000				
	<i>Fysieke ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen</i>		15.000				
	Stand na nota van wijziging	6.722.721	6.710.659	6.039.726	6.056.315	6.096.590	6.230.260

Tabel 3 Meerjarige doorwerking uitgaven (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	Openbaar bestuur en democratie						
	Stand vóór nota van wijziging	77.944	66.153	66.931	64.916	65.301	60.963
	<i>Verkiezingen 2021</i>		4.900				
	Stand na nota van wijziging	77.944	71.053	66.931	64.916	65.301	60.963

Art.	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025
2	Nationale veiligheid						
	Stand vóór nota van wijziging	316.638	316.767	318.324	318.453	317.872	317.872
	Stand na nota van wijziging	316.638	316.767	318.324	318.453	317.872	317.872
3	Woningmarkt						
	Stand vóór nota van wijziging	4.570.517	4.828.368	4.560.490	4.608.221	4.763.468	4.909.193
	Stand na nota van wijziging	4.570.517	4.828.368	4.560.490	4.608.221	4.763.468	4.909.193
4	Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwaliteit						
	Stand vóór nota van wijziging	607.198	437.329	324.329	256.813	161.776	162.305
	<i>Ventilatie in Scholen</i>		100.000				
	Stand na nota van wijziging	607.198	537.329	324.329	256.813	161.776	162.305
5	Ruimtelijke ordening en omgevingswet						
	Stand vóór nota van wijziging	110.756	98.757	80.534	78.295	75.752	75.144
	<i>Fysieke ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen</i>		15.000				
	Stand na nota van wijziging	110.756	113.757	80.534	78.295	75.752	75.144
6	Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving						
	Stand vóór nota van wijziging	185.603	170.330	171.446	113.185	107.636	109.667
	Stand na nota van wijziging	185.603	170.330	171.446	113.185	107.636	109.667
7	Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid						
	Stand vóór nota van wijziging	39.238	34.264	28.364	28.362	28.211	27.963
	Stand na nota van wijziging	39.238	34.264	28.364	28.362	28.211	27.963
9	Uitvoering Rijksvastgoedbeleid						
	Stand vóór nota van wijziging	123.735	141.846	133.978	133.391	133.436	143.945
	Stand na nota van wijziging	123.735	141.846	133.978	133.391	133.436	143.945
10	Groningen versterken en perspectief						
	Stand vóór nota van wijziging	223.838	114.297	53.649	42.048	31.680	25.280
	Stand na nota van wijziging	223.838	114.297	53.649	42.048	31.680	25.280
11	Centraal apparaat						
	Stand vóór nota van wijziging	492.710	422.136	409.324	401.698	400.495	386.980
	Stand na nota van wijziging	492.710	422.136	409.324	401.698	400.495	386.980
12	Algemeen						
	Stand vóór nota van wijziging	42.357	12.706	11.308	10.933	10.963	10.948
	Stand na nota van wijziging	42.357	12.706	11.308	10.933	10.963	10.948
13	Nog onverdeeld						
	Stand vóór nota van wijziging	0	0	0	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	0	0	0	0	0	0
	Totaal Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties						
	Stand voor nota van wijziging	6.790.534	6.642.953	6.158.677	6.056.315	6.096.590	6.230.260
	<i>Verkiezingen 2021</i>		4.900				
	<i>Ventilatie in Scholen</i>		100.000				
	<i>Fysieke ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen</i>		15.000				
	Stand na nota van wijziging	6.790.534	6.762.853	6.158.677	6.056.315	6.096.590	6.230.260

Tabel 4 Meerjarige doorwerking ontvangsten (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	Openbaar bestuur en democratie						
	Stand vóór nota van wijziging	24.765	24.765	24.765	24.765	24.765	24.765
	Stand na nota van wijziging	24.765	24.765	24.765	24.765	24.765	24.765
2	Nationale veiligheid						
	Stand vóór nota van wijziging	14.714	14.714	14.714	14.714	14.714	14.714
	Stand na nota van wijziging	14.714	14.714	14.714	14.714	14.714	14.714
3	Woningmarkt						
	Stand vóór nota van wijziging	447.909	406.400	400.400	399.600	380.400	370.100
	Stand na nota van wijziging	447.909	406.400	400.400	399.600	380.400	370.100

Art.	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025
4	Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwaliteit						
	Stand vóór nota van wijziging	91	91	91	91	91	91
	Stand na nota van wijziging	91	91	91	91	91	91
5	Ruimtelijke ordening en omgevingswet						
	Stand vóór nota van wijziging	8.279	3.824	3.824	3.824	3.824	3.824
	Stand na nota van wijziging	8.279	3.824	3.824	3.824	3.824	3.824
6	Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving						
	Stand vóór nota van wijziging	1.271	959	448	423	423	423
	Stand na nota van wijziging	1.271	959	448	423	423	423
7	Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid						
	Stand vóór nota van wijziging	685	64	64	64	64	64
	Stand na nota van wijziging	685	64	64	64	64	64
9	Uitvoering Rijksvastgoedbeleid						
	Stand vóór nota van wijziging	113.090	121.574	120.282	120.282	102.984	102.984
	Stand na nota van wijziging	113.090	121.574	120.282	120.282	102.984	102.984
10	Groningen versterken en perspectief						
	Stand vóór nota van wijziging	75.000	75.000	25.000	25.000	25.000	25.000
	Stand na nota van wijziging	75.000	75.000	25.000	25.000	25.000	25.000
11	Centraal apparaat						
	Stand vóór nota van wijziging	64.152	19.040	18.864	18.864	18.864	18.763
	Stand na nota van wijziging	64.152	19.040	18.864	18.864	18.864	18.763
12	Algemeen						
	Stand vóór nota van wijziging	13.200	0	0	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	13.200	0	0	0	0	0
13	Nog onverdeeld						
	Stand vóór nota van wijziging	0	0	0	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	0	0	0	0	0	0
	Totaal Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties						
	Stand voor nota van wijziging	763.156	666.431	608.452	607.627	571.129	560.728
	Stand na nota van wijziging	763.156	666.431	608.452	607.627	571.129	560.728

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren